

چابهار؛ تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها

تقویت تولید، رفع موانع، توسعه زیرساخت‌ها، غلبه بر تحریم‌ها و نگاه بلندمدت، محورهای برجسته‌ای است که مقام معظم رهبری در بیانات نوروزی‌شان به آن‌ها اشاره داشتند و به واسطه همین ضروریات، سال 1400 به دنبال سال‌های «رونق تولید» و «جهش تولید» با نام «تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها» مزین شد.

منطقه آزاد چابهار به تاسی از رهنمودهای مقام معظم رهبری، طی پنج سال گذشته یک چرخش تاریخی را از تجارت به تولید تجربه کرد و ظرفیت‌های تجاری و ترانزیتی را در مسیر رونق تولید قرار داد و امروز، به عنوان تنها بندر اقیانوسی ایران نوید از قطبی تولیدی و ترانزیتی در دهه پیش‌رو می‌دهد که می‌تواند موتور محرکه اقتصاد کشور و پایتخت دریایی ایران نام گیرد.

چابهار و پیشرفت‌های تولید

رهبر معظم انقلاب: «در بخش‌های مهمی از تولید پیشرفت‌هایی حاصل شد که در برخی موارد می‌توان به آن جهش نیز اطلاق کرد که همین روند باید با قوت بیشتری ادامه یابد»

طی سال‌های 93 و 94 مطالعاتی پیرامون دلایل نبود موفقیت و آسیب‌شناسی مناطق آزاد انجام شد و بر اساس آن، مأموریت‌های تازه‌ای برای مناطق آزاد تعریف شد. در این فرآیند، چابهار با یک عقبه مطالعاتی و برنامه‌ریزی مدون، از تجارت صرف به سمت تولید و تجارت تغییر راهبرد داد.

در همین راستا زیرساخت‌های مورد نیاز تولید چه در حوزه سخت‌افزار و چه در زمینه‌های نرم‌افزاری و فضای کسب و کار فرآیندها، کاملاً مورد بازنگری قرار گرفت و شالوده توسعه سرمایه‌گذاری در چابهار فراهم شد و نتیجه آن هم طی سه سال گذشته کاملاً مشهود بوده است.

طی چهار سال گذشته در منطقه آزاد چابهار به اندازه 15 سال قبل قرارداد سرمایه‌گذاری منعقد شده است. یعنی تقریباً بیش از پنج هزار میلیارد تومان در قالب حدود 75 طرح سرمایه‌گذاری قرارداد بسته شده است، البته این تعداد منهای 2 پروژه مهم فولاد و پتروشیمی است.

میزان سرمایه‌گذاری در مجموعه فولاد مکران تقریباً به تنهایی در فاز نخست حدود ۱۳۰ میلیون یورو است و مجموعه پتروشیمی قریب به هشت و نیم میلیارد یورو سرمایه‌گذاری در فاز یک دارد که در حال تحقق است، عملیات اجرایی ساخت مجتمع فولاد 10 میلیون تنی هم با سرمایه‌گذاری هفت میلیارد یورو آغاز شده است. زیرساخت‌های صنعت با سرعت قابل توجهی در حال آماده شدن برای سرمایه‌گذاری بیشتر هستند و بیش از 2 هزار و 900 میلیارد تومان قرارداد در حوزه زیرساخت‌های منطقه آزاد در حال اجرا است.

چابهار؛ پُل ترانزیت شرق و غرب

مقام معظم رهبری: «وسعت کشور، همسایگان متعدد و قرار گرفتن در مسیر ترانزیت شرق به غرب و شمال به جنوب، ظرفیت‌های سرزمینی کشور است»

چابهار در چهارراه تجارت جهانی واقع شده است، پُلی که می‌تواند جنوب را به شمال و شرق را به غرب متصل کند. کریدور و راهرویی استراتژیک که با فراهم آوردن زیرساخت‌ها به سهولت می‌تواند منافع کشورهای همچون چین، هند، روسیه، آسیای میانه، کشورهای حوزه خلیج فارس و حتی اتحادیه اروپا را در سواحل مکران درگیر تجارت کند.

در برهه‌ای که جهان به دهکده‌ای بدل شده و کسب‌وکارهای فراسرزمینی توسعه یافته است، راه تجاری و دسترسی سهل به بازارهای مصرف، حرف اول را در تعیین قیمت تمام شده کالاها می‌زنند و صاحبان سرمایه همواره در پی یافتن سرزمین‌های جدیدی هستند تا با تکیه به دو فاکتور راه تجاری و دسترسی به بازارهای مصرف، گوی سبقت را در بازارها از رقبا ببرایند.

چابهار از یک سو، بندر و دسترسی به آبهای آزاد داشته، فرودگاه بین‌المللی را در دست احداث دارد، خط ریلی در آستانه رسیدن به چابهار است، جاده‌های تجاری هم در دست توسعه‌اند و از سوی دیگر بازارهای مصرف مهم منطقه‌ای هم در دسترس چابهار هستند. چابهار نه فقط مزیتی برای سواحل مکران، که گوهر توسعه و اقتصاد ملی است.

چابهار و رفع موانع تولید

رهبر معظم انقلاب: «تولید یک موانعی دارد، این موانع را برطرف کنید. بعضی از موانع در اختیار ما نیست، مثلاً تحریم خارجی است. لکن بسیاری از موانع در درون کشور است و اینها بحدّ موجب جلوگیری از جهش تولید است»

بهمن‌ماه 98 و بعد از فراز و نشیب‌های فراوان، مجلس شورای اسلامی رأی به توسعه محدوده منطقه آزاد چابهار داد تا مهمترین مانع تولید و کسب‌وکار در چابهار مرتفع شود.

وسعت منطقه آزاد چابهار از 14 هزار هکتار به 82 هزار هکتار افزایش یافت تا با گذر از فَنس‌ها و مرزهای غیرکارشناسی، ظرفیت‌های تنها بندر اقیانوسی ایران آزاد شود.

طرح توسعه محدوده منطقه آزاد چابهار با تمام فراز و فرودهایی که مواجه بود، در نهایت به سرانجام رسید تا فصل تازه‌ای در کتاب توسعه چابهار باز شود. در حال حاضر در چابهار برای شروع یک کسب و کار، همه آنچه مورد نیاز یک سرمایه‌گذار است از طریق سامانه و پنجره واحد، قابل رهگیری و دنبال کردن است و این، بخش عمده‌ای از دغدغه سرمایه‌گذارانی است که در گذشته درباره نحوه واگذاری طرح‌ها، زمین و شرایط پروژه‌ها نگران بودند و با این اقدامات، این دغدغه برطرف شده است که یک دستاورد بزرگ محسوب می‌شود. اگرچه هماهنگی‌های بین‌بخشی به‌طور کامل به سرانجام نرسیده است، اما اراده دولت و سیاست‌گذاران بر یکپارچگی و هم‌افزایی مدیریتی استوار است.

چابهار و تشویق سرمایه‌گذاری

مقام معظم رهبری: «باید سرمایه‌گذار تشویق بشود به سرمایه‌گذاری، تشویق هم راه‌های مختلفی دارد. مشکلات مالیاتی، مجوزها و تسهیلات بانکی برطرف بشود»

توسعه سرمایه‌گذاری‌های صنعتی در چابهار طی سال‌های گذشته معلول 2 عامل مهم بوده است؛ نخست ظرفیت‌های ذاتی چابهار و موقعیت استراتژیک سواحل مکران برای تولید و تجارت و دوم تصویرسازی مثبت و اثرگذار و اقدامات حمایتی سازمان منطقه آزاد از سرمایه‌گذاران است که زمینه توسعه سرمایه‌گذاری در منطقه آزاد چابهار را فراهم آورده است.

اطلاع‌رسانی شفاف و صادقانه، مهمترین اصلی است که سازمان منطقه آزاد چابهار در تعامل با سرمایه‌گذاران داشته است، چنانکه بیشتر از ورود و جذب سرمایه، آنچه برای سازمان منطقه آزاد چابهار اهمیت داشته درآمدزایی، بهره‌وری و در نتیجه ماندگاری این سرمایه‌ها بوده است.

در نتیجه همواره سعی بر این بوده سرمایه‌گذار را به بخش‌هایی هدایت کند که بالاترین میزان بهره‌وری و ارزش افزوده را هم برای سرمایه‌گذار و هم برای چابهار داشته باشد.

سازمان منطقه آزاد چابهار فراتر از متولی توسعه سرمایه‌گذاری در چابهار، به عنوان یک مشاور عمل کرده که از یک سو مزیت‌های چابهار و فرصت‌ها را شناسایی کرده و از سوی دیگر سعی در جذب سرمایه‌گذاران ذی‌صلاح به چابهار داشته است.

مدیرعامل و رئیس هیات مدیره سازمان منطقه آزاد چابهار

